

Teories i models de l'aprenentatge i
la instrucció escolar.

TEORIES I MODELS DE L' APRENENTATGE I LA INSTRUCCIO ESCOLAR

Professor: Dr. Cándid GENOVARD
Professor Ajudant: Dr. J.P. GONZALEZ

OBJECTIUS DE L' ASSIGNATURA:

Aquesta matèria, a part de ésser una assignatura optativa del Departament de Psicologia de l'Educació i que compta per l'obtenció del títol de *Llicenciat en Psicologia*, representa un complement necessari per aquelles matèries que abans de la Reforma, aquest Departament ja impartia com la *Psicologia de l'Educació*(1), la *Psicologia de la Instrucció* i la *Psicologia Escolar*. Pertant es passa a impartir una matèria fonamental que té com objectiu donar *coneixements i reflexions bàsiques sobre dos temes educatius: l'aprenentatge humà i la instrucció escolar*; mes concretament l'aprenentatge que es desenvolupa a l'escola com a producte, encara que no l'únic, de la instrucció.

Es recorda que aquesta matèria, mentres es consideri de Pla Antic es una matèria optativa i oberta, de forma interdisciplinària, a qualsevol alumne procedent d'altres facultats diferents de la de Psicologia i en aquest sentit es fan els corresponents ajusts per un seguiment fluid d'aquests tipus d'alumnes. En el mateix sentit es recorda que aquells alumnes que tinguin que fer el CAP que organitza l'ICE poden comptar amb convalidacions del dit curs per aquelles assignatures que imparteix l'Àrea de Psicologia de l'Educació. Finalment "Teories y Models" es obligatoria per l'obtenció de l'acreditació de Psicologia de l'Educació.

Teories i models de l'aprenentatge i la instrucció escolar.

2

TEMARI

Part I: Prerrequisits conceptuals

Tema 1: Aprenentatge, aprenentatge humà i aprenentatge escolar. La Psicologia de l'aprenentatge. Educació, instrucció i Psicologia de la Instrucció.

Tema 2: Teories, models, constructes i paradigmes. Teories i models de l'aprenentatge i de la instrucció escolar.

Part II: Implicacions instruccionals d'algunes teories classiques

Tema 3: Implicacions instruccionals del conductisme.

Tema 4: Implicacions instruccionals del cognitivisme.

Tema 5: Implicacions instruccionals de la Psicologia humanista.

Tema 6: Aspectes teòrics i aplicats de les teories de l'aprenentatge i la instrucció.

Part III: La interacció instruccional com a base del desenvolupament de teories i models de l'aprenentatge i la instrucció escolar.

Tema 7: Teories instruccionals sobre interacció cognitiva.

Tema 8: Teories instruccionals sobre interacció social.

Tema 9: Teories instruccionals sobre interacció contextual.

Tema 10: La globalització de les teories i models de la instrucció a la pràctica psicoeducativa.

1.- ORGANITZACIO DEL CURS

La matèria s'organitzarà en tres blocs d'activitats que són: les *classes* en les que es desenvoluparan els temes del programa, la realització d'un *treball* entre, màxim, tres persones a escollir entre una llista de temes que s'oferirà durant el mes d'octubre, i l'*activitat tutorial* sobre el treball i l'assignatura.

A part de la bibliografia que es recomana al final del programa existeix un dossier orientador per la confecció del treball que es pot recollir l'última setmana d'octubre a "fotocopies" i un resum dels apunts de les classes que es podrà recollir la primera setmana del mes de març.

Igualment es poden consultar els treballs realitzats els darrers tres anys en aquesta assignatura, en hores convingudes amb el Prof. González.

2.- ORGANITZACIO DE LES CLASSES

Els *dilluns* donaran les classes teòriques sobre la matèria d'estudi segons el present programa i el material que es recomana.

Els *dimecres* es donaran les classes teòriques sobre la tècnica del treball obligatori mitjançant grups d'alumnes previament organitzats. (La llista dels grups de treball es confeccionarà una vegada entregada la fitxa i una vegada agrupades les persones segons grups de treball).

3.- Avaluació

Consistirà en una prova escrita amb material de consulta i en l'avaluació del treball completada per les tutories. La nota es ponderarà segons la qualificació del treball (40%), la nota de l'examen (35%) i les lectures amb els abstracts (25%).

Serà igualment obligatòria la lectura de tres textos o cinc articles o la combinació d'ambdós previament acordada amb el professor i que es justificarà mitjançant l'entrega d'un abstract o resum de màxim cinc pàgines per llibre o article.

4.- Calendari

Entrega de treballs- Donat que el **9 de mars** es començaran el comentaris orals i qualificacions dels treballs, la data límit de dita entrega serà el **16 de febrer**.

Examen teòric- El **27 d'abril de 1994** es farà l'examen teòric de la matèria amb apunts i material adient. Es desenvoluparan dos temes triats entre tres proposats, dels quals un forçosament tindrà que ser dels tractats a classe.

Entrevistes i tutories- Les tutories per la qualificació global del curs (treball+ examen) es faran a partir del **9 de maig**; dites tutories tindran, a part del seu caràcter orientatiu, caràcter d' *examen oral complementari*.

BIBLIOGRAFIA BASICA

- AEBLI, H. 1.958 *Una didàctica fundada en la psicologia de J. Piaget*. Buenos Aires: Kapesluz
- ARAUJO, J.B. y CHADWICK, C.B. 1.988 *Tecnología educacional: Teorías de la instrucción*. Barcelona: Paidós Educador.*
- AUSUBEL, D.P., NOVAK, J.D. y HANESIAN, H. 1.983 *Psicología Educativa: un punto de vista cognoscitiva*. México: Trillas.
- BANDURA, A. 1.982 *Teoría del aprendizaje social*. Madrid. Espasa Calpe
- BRUNER, J.S. 1.972 *Hacia una teoría de la instrucción*. México. Uteha.
- CELLEREN, G. 1.978 *El pensamiento de Piaget: estudio y antología de textos*. Barcelona. Peninsula.
- COLL, C. 1.983 *Psicología genética y aprendizajes escolares*. Madrid. Siglo XXI.
- COLL, C. 1.989 *Conocimiento psicológico y práctica educativa*. Barcelona: Barcanova.
- COLL, C. PALACIOS, J y MARCHESI A. (Comp.) (1990) *Desarrollo Psicológico y Educación. Psicología de la Educación*. Madrid: Alianza.*
- DELCLAUX, I. y SEOANE, J. 1.982 *Psicología cognitiva y procesamiento de la información*. Madrid. Pirámide.
- FLAVELL, J.H. 1.968 *Psicología evolutiva de J. Piaget*. Buenos Aires: Paidós.
- GAGNE, R. 1.972 *Las condiciones del aprendizaje*. Madrid. Aguilar.
- GENOVAR, C. y GOTZENS, C. 1990. *Psicología de la Instrucción*. Madrid: Santillana.*
- GENOVAR, C.; GOTZENS, C. y MONTANE, J. 1.987 *Psicología de la Educación : una perspectiva interdisciplinaria*. Barcelona. CEAC.*
- HILGARD, E.R. y BOWER, G.H. 1.975 *Teorías del aprendizaje*. México. Trillas.
- POZO, I. del 1.990 *Teorías cognitivas del aprendizaje*. Madrid: Morata.*
- SKINNER, B.F. 1.973 *Ciencia y conducta humana*. Barcelona. Fontanella.
- VEGA, M. 1.984 *Introducción a la psicología cognitiva*. Madrid. Alianza.